

Анекс на

Нацрт верзија на Извештајот за СОЖЗ на Нацрт измени на Планот за управување со Национален парк Галичица за периодот од 2011 до 2020 година

Во Дел 7.7: Влијанија врз статусот заштитено подрачје – IUCN II, WHS, Емералд подрачја (вклучувајќи и преглед на високо ниво од типот Соодветна проценка, Табела 7-4) – пред под-делот 7.7.1 се додава следниот текст:

Во СОЖС се потврдуваат ризиците од предлагањето да се спроведат развојни активности во рамките на Заштитеното подрачје и се врши оценка на таквите ризици. Како дел од барањата на СОЖС и според важечкото македонско законодавство, за сите проекти коишто се опфатени во СОЖС ќе се бара детална проценка на влијанијата врз видовите и живеалиштата коишто се заштитени со Бернската конвенцијата или некој друг важечки меѓународен договор, како и подготовка на соодветни стратегии за ублажување. На ниво на проект, ќе бидат потребни истражувања за биодиверзитетот на областите коишто се потенцијално засегнати од предложените развојни активности.

Во Дел 7.7.2: Влијанија врз статусот Светско наследство, се додава следниот текст:

На состанокот на УНЕСКО одржан во Доха (во јуни 2014 година) од Владата на Република Македонија беше побарано да достави извештај за активностите во рамките на Охридскиот регион. Главни субјекти одговорни за комуникација со УНЕСКО се Министерството за култура и Министерството за Животна средина и Просторно планирање на Република Македонија, преку лицата назначени за комуникација, и преку нив ќе се предаде соодветниот извештај. За секој предложен проект до УНЕСКО ќе биде доставена ОВЖС и Оцена на влијанието врз културно-историско наследство (Impact Heritage Assessment IHA).

Во Дел 8.2 се додава следниот текст по листата со точки, а пред под-делот 2 Ублажување на влијанијата врз културното и природното наследство:

Во ОВЖСО на Проект треба да се идентификуваат и оценат предлозите во однос на проектот и алтернативните решенија за правање вештачки снег. Потребно е дополнително детално истражување на ова прашање бидејќи во моментот нема достапни информации во рамките на сегашните информации во Проектот за ски-центар коишто се обезбедени од страна на МЕРСО до тимот на СОЖС. Покрај тоа, потребно е детално истражување на потенцијалните извори на вода и на влијанијата од црпењето на вода за Проектот за ски-центарот, а врз основа на следните (цитирани) информациите коишто се дадени во Мастер планот за ски-центарот на Галичица:

„Поради неговата голема важност за оваа студија, и како што веќе беше наведено претходно во овој извештај (Дел II.4 – Анализа на клима/сончево зрачење), повторно сакаме да укажеме дека до Ecosign не се обезбедени мерења во однос на временските

услови или снегот на масивот Галичица. Нашата проценка и претпоставки се засновани на податоците коишто се интерполирани од областите во близина на локацијата, а со тоа целокупната база на податоци не е многу сигурна.

Соодветна проценка на шемата на временските услови во областа на интерес претставува неопходен предуслов за утврдување дали или локацијата е погодна за развој на скијачка област! Од таа причина, шемите на временски услови на планината на Националниот парк Галичица треба да се испитаат подетално со цел да се дадат сигурни препораки и основани изјави во врска со соодветноста на локацијата за развој на ски-центар. Како резултат на тоа, силно препорачуваме да се соберат податоци во однос на временските услови на изложените области на планинските врвови и потенцијалните локации на терминалите на лифтовите."

„Ќе биде потребна детална анализа на временските услови од страна на инженер за правење снег со цел да се утврди бројот на часови со услови погодни за правење на снег во текот на скијачката сезона. Покрај тоа, од клучно значење ќе биде да се идентификуваат потенцијалните извори на вода за правење снег. Не сме добиле никакви информации во однос на достапното количество на вода. Снабдувањето со вода е клучна тема кога станува збор за вештачкото правење снег, а со оглед на геолошките и климатските услови на масивот Галичица, ние веруваме дека ова ќе биде многу важно прашање што треба детално да се проучи."

Во Дел 9, на крајот од под-делот 9.1 се додава следниот текст:

Се смета дека принципот на компензирање е поддржан во Законот преку Уредбата за СОЖС и исто така може да произлезе и од Законот за заштита на природата којшто е подготвен со цел да ја транспонира Директивата на ЕУ за живеалишта.

Концептот на Хиерархија за ублажување на влијанијата е прифатен во националното законодавство, а мерките за компензирање се вклучени во член 19 од Законот за заштита на природата. Во македонската уредба за содржината на СОЖС (153/07) е наведено дека таа треба да содржи информации за „мерките предвидени за спречување, намалување и колку што е можно неутрализирање на сите значителни негативни ефекти врз животната средина од спроведувањето на планот или програмата“.

Во моментов нема развиени национални упатства за методологија за неутрализирање на влијанијата врз биолошката разновидност за креирање на позиција „Без нето загуба“. Како резултат на тоа, методот за неутрализирање на влијанијата (односно мерките за компензирање) којшто е применет во СОЖС треба да се базира на општо прифатени методи и приоди коишто се користат на други места во Европа.

Прифатениот модел за компензирање/неутрализирање како своја основа ја користи хиерархијата за ублажување и обезбедува рамка со користење на пристап на претпазливост за идентификување на разумно “најлошо сценарио” со цел истото да се користи како финална опција за ублажување за цели на планирање на „Без нето загуба“, (No Net Loss), откако ќе бидат разгледани останатите фази на хиерархијата за ублажување. Рамката обезбедува структура за квантификување на природата и обемот на мерките за компензирање коишто се потребни кога Проектите не се во можност да ги избегнат или да управуваат со негативните влијанија преку измени во дизајнот на проектот и/или со други средства. Целта е да се осигури дека принципот „Без нето загуба“ за Приоритетните карактеристики на биолошката разновидност може

да се имплементира преку практични мерки кои што можат да бидат прифатени од страна на предлагачите на проектот на стратешко ниво.

На ниво на Проект, процесот на ОВЖС обезбедува механизам за идентификување каде негативните влијанија можат да се избегнат или намалат, и идентификување на преостанатите влијанија коишто ќе треба да се управуваат и потенцијално да се неутрализираат, во зависност од природата и обемот на преостанатото влијание.

Со усвојување на хиерархијата за ублажување како дел од структурираниот процес за ОВЖС, проектите можат значително да ја намалат или да ја избегнат потребата за мерки за неутрализирање на биолошката разновидност со измени во дизајнот на проектот со цел потенцијалните влијанија да се избегнат или да се сведат на минимум уште во раната фаза на процесот на развој на проектот. ОВЖС за конкретниот Проект треба да оправда и да објасни како алтернативниот дизајн или управување ќе ги намали влијанијата и треба да обезбеди појаснување за тоа како мерките за неутрализирање или компензирање коишто се утврдени во СОВЖС ќе се имплементираат со Проектот. Индивидуалните проекти можат да применат други модели и да дадат алтернативни препораки за мерки за неутрализирање, под услов тие да го исполнуваат општиот принцип Без нето загуба како што е утврден во Директивата за живеалишта на ЕУ.

Со усвојување на принципот „Без нето загуба“ (преку компензирање/неутрализирање) на стратешко ниво, ќе се осигури дека и индивидуалните проекти ќе треба да го имплементираат истиот принцип за да го заштитат статусот и биолошката разновидност на Националниот парк, со примена на хиерархијата за ублажување во согласност со законот.

Во Дел 9, под-дел 9.2, пред сликата 9-1 се додава следниот текст:

Процесот за оценување и квантификација на влијанијата врз биолошката разновидност е сложен. Владата на ОК1 има подготвено Упатство коешто е конзистентно со методологијата утврдена во СОЖС. Методологијата утврдена во СОЖС е базирана на широко распространетите методологии коишто се користат од страна на најголемите меѓународни компании како Rio Tinto² и Програмата за неутрализирање на влијанијата врз бизнисите и биолошката разновидност³. Методологијата е изработена на начин што ги исполнува барањата на СОЖС и ги содржи следните чекори:

- **Идентификување на клучните живеалишта** во рамките на Паркот, оценување на нивната вредност од аспект на зачувување, користење на квантитативни и квалитативни методи;
- **Предвидување на влијанието** врз клучните живеалишта од измените во Планот за управување со НПГ по примената на хиерархијата за ублажување;
- **Квантифицивање на влијанието** врз клучните живеалишта со множење на квалитативниот коефициент на биолошката разновидност на живеалиштето со географската област на тоа живеалиште;
- **Идентификување на мерките за неутрализирање** кои треба да се користат, што може да вклучува употреба на специфични области за неутрализирање во

¹ Министерство за животна средина, храна и рурални прашања, 2012. Пилот проекти за неутрализирање на влијанијата врз биолошката разновидност - Технички документ: метрика за пилот проекти за неутрализирање на влијанијата врз биолошката разновидност во Англија, март 2012 година

² http://www.riotinto.com/ourcommitment/features-2932_8529.aspx

³ <http://bbop.forest-trends.org/pages/guidelines>

живеалиштата и употреба на мерки за управување со цел да се подобри квалитетот на живеалиштата;

- **Пресметување на придобивките од неутрализирањето**, користење на слични метрики за квантификација;
- **Проценка на нето придобивката**, и утврдување дали некоја цел во однос на принципот „Без нето загуба“ може да се постигне со користење на комбинација од директни мерки за неутрализирање и индиректни мерки за управување, со цел да се подобри квалитетот на живеалиштата.

Неутрализирањето на биолошката разновидност се уште е во релативно рана фаза на развој, но пристапот сега се користи низ целиот свет бидејќи тоа претставува клучен услов за ублажување на влијанијата врз биолошката разновидност според критериумите за инвестирање на Светска Банка. На европско ниво, Стратегијата на ЕУ за биолошка разновидност до 2020 година има за цел да „обезбеди почитување на принципот „без нето загуба“ на биолошка разновидност и екосистемски услуги“. Како поддршка на ова, Европската Комисија подготвува Иницијатива за принципот „без нето загуба“ со којашто ќе се утврдат политики коишто треба да се користат за поддршка на Стратегијата на ЕУ за биолошка разновидност.

Сега постои поголема евиденција за програмите за неутрализирање на влијанијата врз биолошката разновидност коишто се користат за да се овозможи продолжување на развојните активности, дури и во чувствителни области. На пример, со програмата за неутрализирање на влијанието во природниот резерват Госфорт Парк во Њукасл, ОК, се овозможи изградба на објекти за домување со истовремено зголемување на вредностите на биолошката разновидност на природниот резерват⁴.

Иако е можно да се оценат потребите од неутрализирање на влијанијата врз биолошката разновидност на теоретска основа, оценувањето на ефективноста на мерките за неутрализирање бара долгорочно следење затоа што на голем број од мерките за неутрализирање им се потребни години пред да се реализираат сите придобивки од истите. Поради фактот дека мерките за неутрализирање можат да се појават на различна локација од влијанијата (и за таа цел е потребно учество и поддршка на други организации), потребно е внимателно планирање за да се осигури дека предложените мерки за неутрализирање можат да се спроведат.

На ниво на Проект, документацијата за дизајнот на проектот (ОВЖС) мора да содржи детали за сите мерки за неутрализирање на влијанијата врз биолошката разновидност коишто се предложени, како и за утврдениот буџет и рамката за имплементација на стратегијата за неутрализирање на влијанијата чија цел е остварување на принципот „Без нето загуба“, коишто треба да бидат земени предвид од подготвачите на Проектот/Инвеститорите.

Во Дел 10.4: Импликации врз ресурсите и финансирањето на ЈУНПГ за спроведување на контролите за управување и мониторинг, пред дел 10.5 се додава следниов текст:

Откако Управниот одбор ќе го одобри и потврди стапувањето во сила на Измените на Планот за управување со НПГ, Измените ќе креираат финансиски обврски за НПГ. Тоа

⁴ <http://saveourwoods.co.uk/articles/nppf/biodiversity-offsetting-permits-previously-rejected-housing-development/>

треба да биде земено во предвид од НПГ за да се направат соодветни финансиски резервирања за да ги исполни своите ажурирани и ревидирани обврски.

Во Дел 10: Мониторинг, пред под-делот Ски центар Галичица се додава следниов текст:

Клучно барање е деталниот План за мониторинг на биолошката разновидност да биде подготвен пред почетокот на градежните активности за Проектите. Забележано е дека овој коментар бил исто така даден и од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање во нивниот претходен одговор кон претходната нацрт верзија на СОЖС (Види СОЖС Дел 11, Табела 11.1)

Во Дел 2, под-дел 2.2, се додава следниов текст којшто ќе го замени постојното заглавје во врска со Законот за водите:

Закон за водите (Службен весник на РМ бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44//12, 23/13, 163/13 и 146/15) и Национална стратегија за води (2012-2042 година).